

Prevenirea accidentelor la copii în Republica Moldova. Realizări.

Natalia Dinu,

Coordonator campanii de comunicare

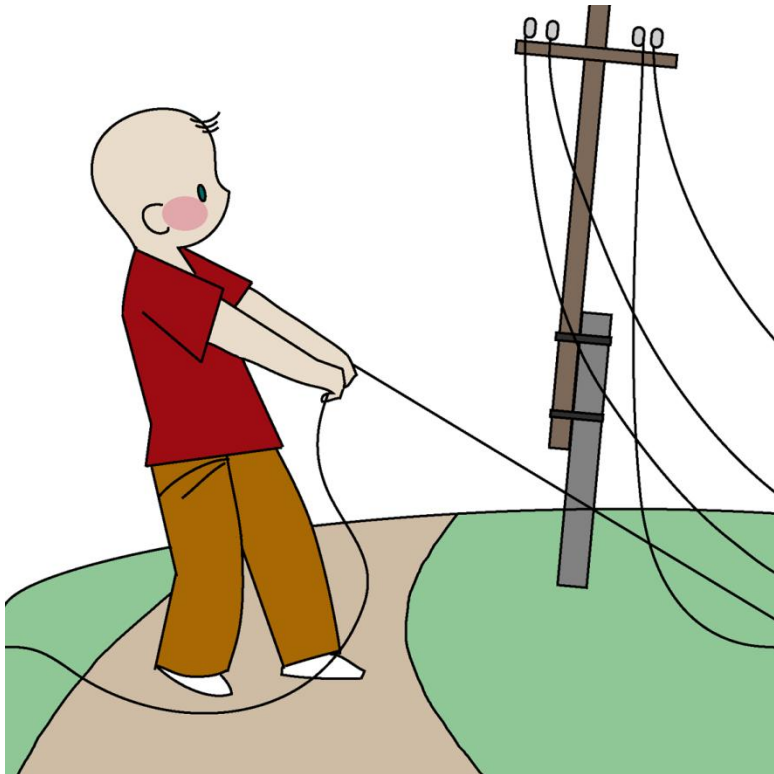
*Fundația "Centrul pentru Politici și Servicii de
Sănătate" (CPSS-Moldova)*

50

1 copil = o generație...

* *Datele Centrului Național de Management în Sănătate, 2016*

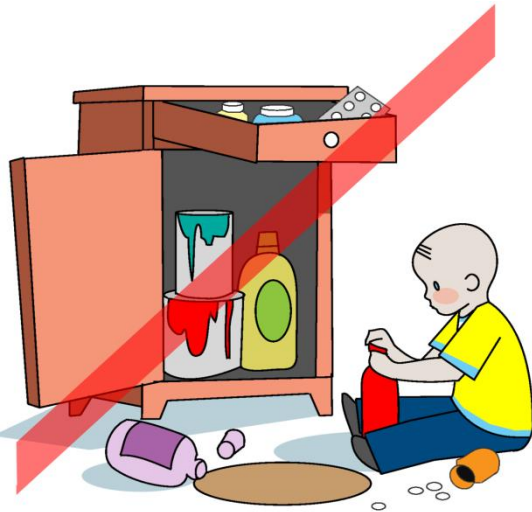
STATISTICI INTERNAȚIONALE

Potrivit "Raportului European privind
Prevenirea Accidentelor la Copii" -
Organizația Mondială a Sănătății (OMS)
În 2008, Republica Moldova ocupă:

- **Locul 3** din peste 35 de țări incluse
În Regiunea Europeană a OMS în ce
privește **mortalitatea prin accidente
neintenționate la copii;**
- **locul 4** în privința mortalității prin
înece;
- **locul 5** în privința mortalității prin
intoxicații și otrăviri;
- **locul 5** la mortalitate prin accidente
generate de foc (arsuri și opăriri) și
electrocutare.

CONTEXT NAȚIONAL

- ☐ Rata mortalității generale la copii sub 5 ani

în 2008: 568 cazuri

În 2016 – 437 cazuri

- ☐ Rata mortalității în urma traumelor la copii sub 5 ani

în 2008: 66 copii sau 1,7 la 1000 născuți vii

în 2016: 50 de copii sau 1,4 la 1000 născuți vii

**În fiecare săptămână moare un copil de 0-5 ani
într-un accident care putea fi prevenit!**

E mult? E puțin?

Securitatea copilului mic: o prioritate a sănătății publice

Cauzele principale ale mortalității la copiii de 0-5 ani /factori care stau la baza acestui indicator

1: Maladii congenitale

2: Boli respiratorii

3: Traume și otrăviri

Factorul cu nr.3 – traume și otrăviri – poate fi influențat în mare măsură, **prin informarea și comunicarea** populației despre factorii de risc și metodele de prevenire a accidentelor casnice.

Condițiile în care se produc accidentele casnice la copii

Copilul:

- nu cunoaște pericolele
- are curiozitatea specifică vârstei

+

Părintele/supraveghetorul:

- nu ia în calcul caracteristicile de vârstă ale copilului (totul vrea să pună în gură, să atingă, etc.)
- nu e conștient de riscurile de accidentare din locuință/curte/stradă
- Nu ia măsuri ca să reducă aceste riscuri (să-și schimbe inclusiv comportamentul său)

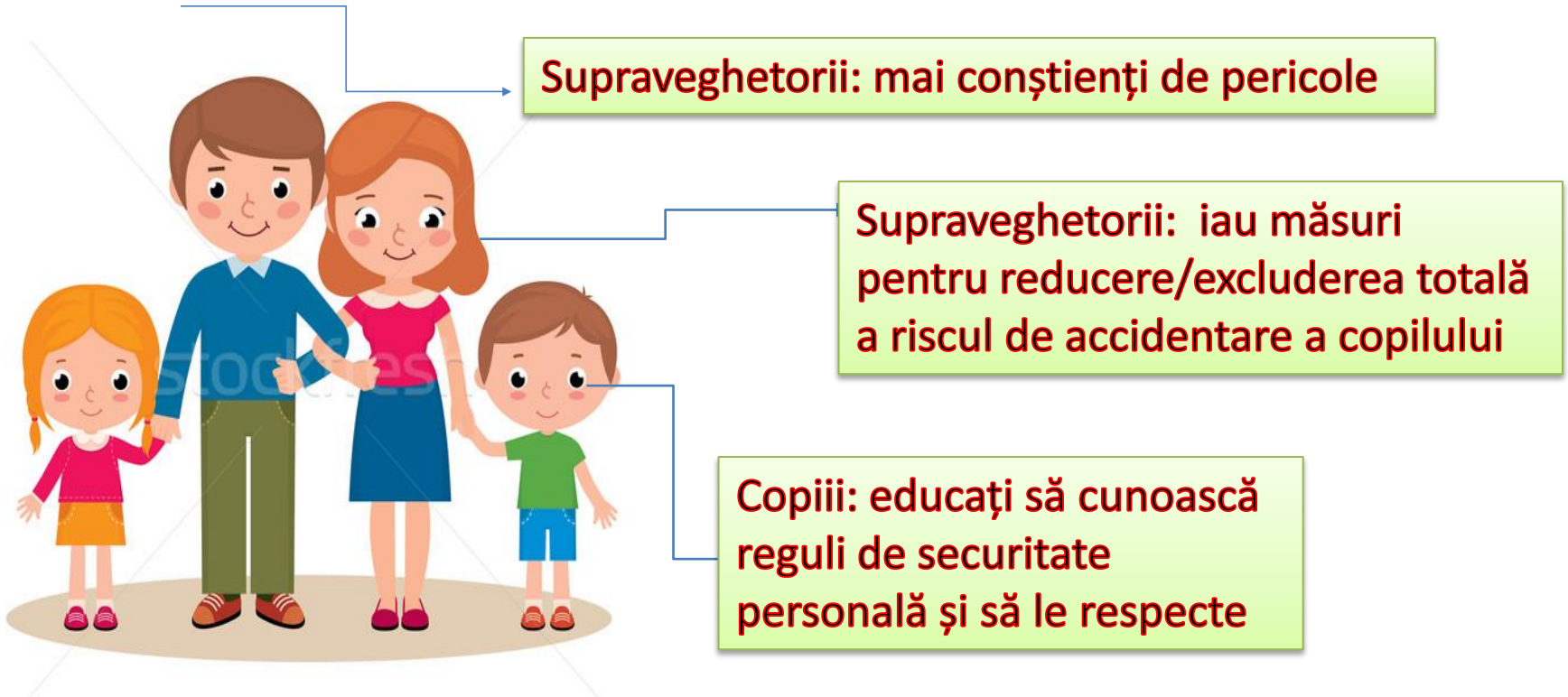
=

Accidente la copii mici

În fiecare zi, viața și sănătatea copiilor este pusă în pericol atunci când supraveghetorii fac gesturi simple, dar care pot avea urmări grave:

- lasă cana cu cafea sau ceai la marginea mesei
- gătesc sau calcă cu copilul mic în brațe
- lasă substanțele de spălat pe podeaua din baie
- lasă geamul deschis, când copilul e singur în cameră
- lasă copilul singur în cadă/lighean, când sună telefonul, etc.
- lasă copilul să se joace în stradă...

Cum putem asigura securitatea copilului?

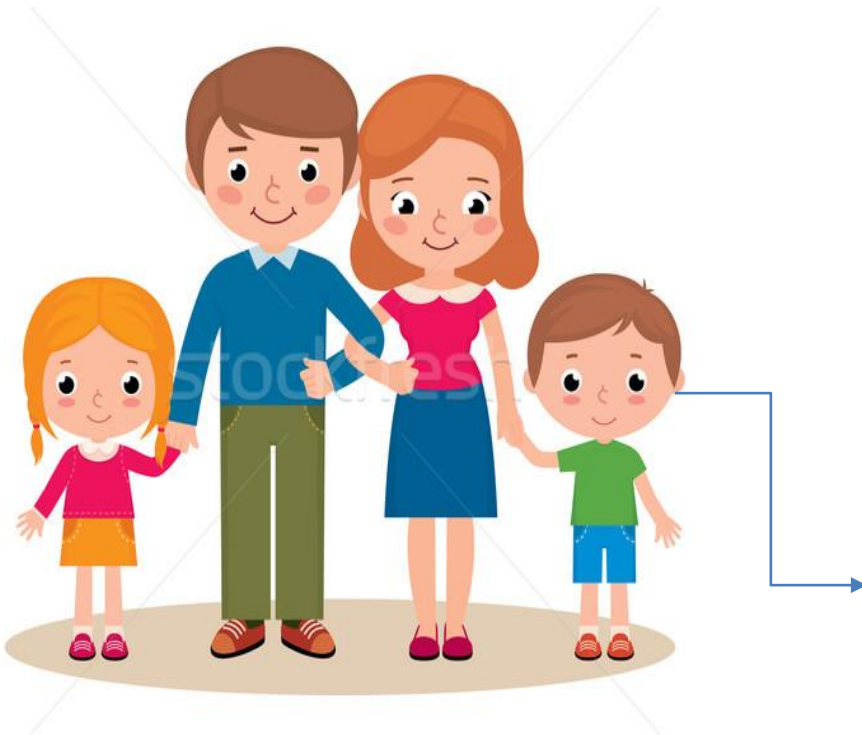

SCOPUL ACȚIUNILOR DE COMUNICARE ȘI INFORMARE

1. **Creșterea nivelului de conștientizare a părinților privind existența pericolelor** pentru accidentarea copiilor (acasă/în încăperi, în stradă);
2. Cunoașterea de către supraveghetori a **metodelor de reducere a riscurilor de accidentare** la copii;
3. Cunoașterea de către supraveghetori a **metodelor de reducere a riscurilor de accidentare** la copii.

Copiii și propria securitate

Copiii: educați
să cunoască
reguli de
securitate
personală și să
le respecte!

Lumea adulților/ copiii mici

Problema securității copiilor este foarte complexă:

Copiii trăiesc într-o lume a adulților, în care marea majoritate a obiectelor sunt gândite pentru adulți, iar normele de comportament țin cont de nevoile, dorințele și interesele adulților.

Copiii văd lumea adulților cu ochi curioși - pentru ei, obiectele periculoase sunt doar captivante (focul, apa, animalele)

Pericolele le știu doar adulții; de aici responsabilitatea lor enormă pentru viața copiilor.

Lumea adulților/ copiii mici

The ad shows two different images when viewed from different angles (lenticular effect).

SCURT ISTORIC AL INTERVENȚIILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Republica Moldova și prevenirea accidentelor casnice la copii

- 2008 – lansarea Proiectului REPEMOL și **lansarea primei campanii de prevenire a accidentelor casnice la copii** cu vârsta cuprinsă între 0 și 5 ani ”O casă fără pericole pentru copilul tău!” / Implementare: Ministerul Sănătății

- Din 2012 – dezvoltarea intervențiilor și **atragera altor parteneri guvernamentali:**
 - ☐ Ministerul Sănătății
 - ☐ Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
 - ☐ Ministerul Educației
 - ☐ Ministerul Afacerilor Interne

SCURT ISTORIC AL INTERVENȚIILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA - II

Republica Moldova și prevenirea accidentelor casnice la copii

- **2015 – începe în Republica Moldova crearea unui mecanism intersectorial de prevenire a accidentelor casnice la copii:**
 - Documente MS, MMPSF: *Ordinul MS RM nr.251-A din 08.08.2016 privind distribuirea materialelor informative și instruirea părinților care educă copii cu vârsta de 0-5 ani privind metodele de prevenire a accidentelor la copii*
 - Coordonatori la nivel local pentru dezvoltarea intervențiilor în scopul prevenirii accidentelor la copii
 - Centre locale de resurse și formare în domeniul prevenirii accidentelor la copii
- **Din 2015: Dezvoltarea unei campanii pentru prevenirea accidentelor rutiere la copii** /resurse elaborate, experiență acumulată/
- **Din 2008-2017: elaborarea resurselor de comunicare cu supraveghetorii** (materiale video, ghiduri etc.)

Ordinul MS RM Nr.251-A din 08.08.2016

PAS 1- Centrul Național de Sănătate Publică

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN

mun. Chișinău

"08" 04 2016

nr. 251-A

**Cu privire la distribuirea materialelor informative
și instruirea părinților care educă copii cu vârsta de 0-5 ani
privind metodele de prevenire a accidentelor la copii**

În scopul implementării Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului privind reducerea ratei mortalității infantile și a copiilor cu vârsta de până la 5 ani, a Regulamentului privind mecanismul de colaborare intersectorială în domeniul medico-social în vederea prevenirii și reducerii ratei mortalității infantile și a copiilor cu vârsta de până la 5 ani, aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 1182 din 22.12.2010, pentru realizarea obiectivelor Campaniei Naționale de Comunicare "O casă fără pericole pentru copilul tău", implementată de proiectul REPEMOL "Regionalizarea Serviciilor Pediatriche de Urgență și Terapie Intensivă în Republica Moldova" și în temeiul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului – limită ale aparatului central al acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.397 din 31 mai 2011,

ORDON:

1. Se aprobă lista de distribuire a materialelor informaționale, elaborate în cadrul Campaniei de Comunicare "O casă fără pericole pentru copilul tău", realizată de proiectul REPEMOL, conform anexei nr.1
2. Se aprobă modelul registrului de distribuire a materialelor informaționale, conform anexei nr.2
3. Se desemnează Centrul Național de Sănătate Publică (director dl. I.Pînzaru), instituția responsabilă de depozitarea și distribuția materialelor informaționale către Centrele de Sănătate Publică teritoriale.
4. Medicii șefi ai Centrelor de Sănătate Publică municipale și raionale vor organiza și asigura:
 - 1) recepționarea materialelor informaționale de la Centrul Național de Sănătate Publică în baza facturilor (Chișinău, str. Gh. Asachi, 67a, depozitul, tel 574-608, Alexandru Lungu – persoana responsabilă);
 - 2) desfășurarea instruirii specialiștilor din asistența medicală primară și asistentă socială, conform ghidului de instruire, în domeniul comunicării cu

Rolul medicului și asistentei medicale de familie /conform

Ordinului 251-A a MS RM din 08.08.2016/

în prevenirea accidentelor la copii

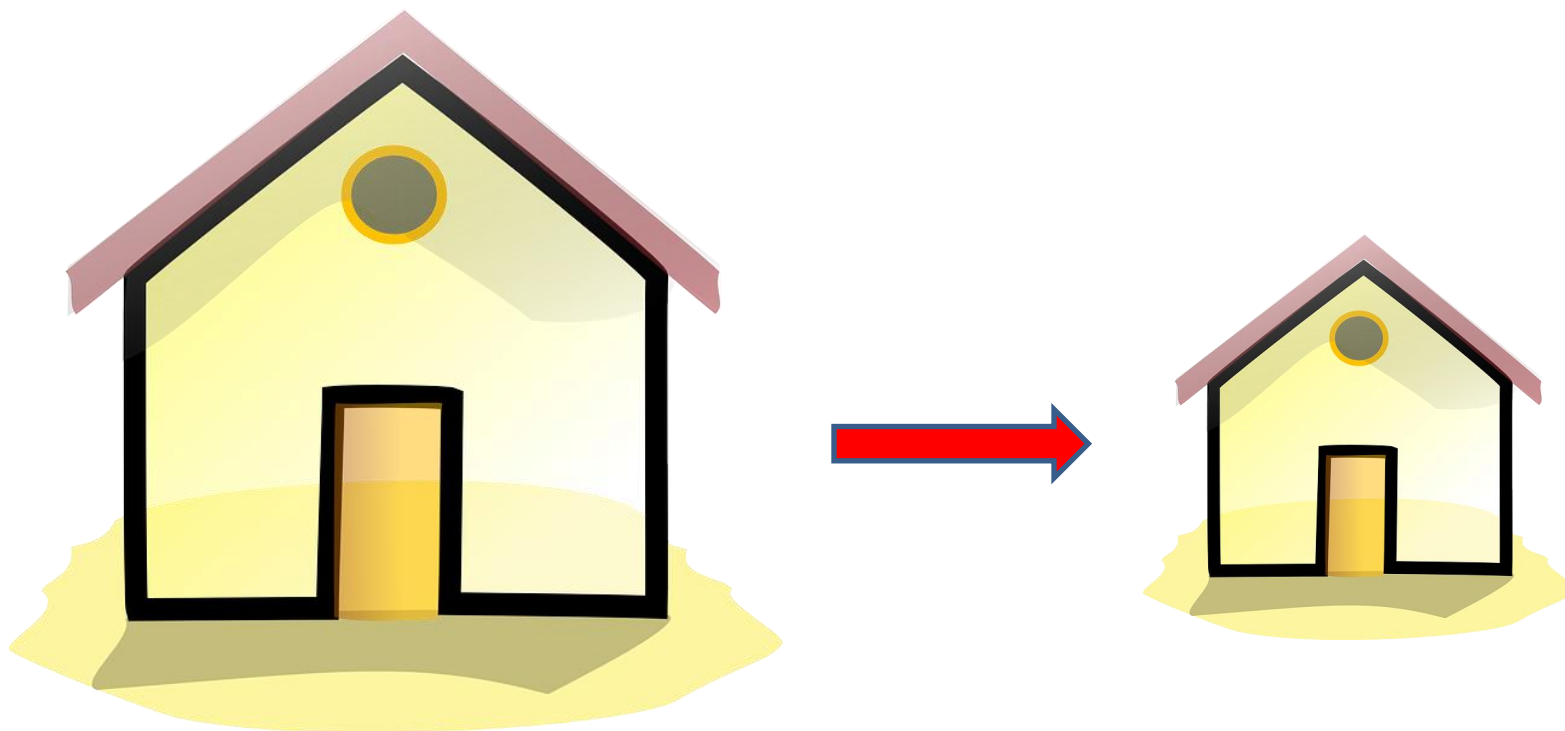

- **INSTRUIREA** familiei cu copii de 0-5 ani, gravidelor privind riscurile de accidentare a copilului mic în mediul casnic și metodele de prevenire a acestora;
- **ASIGURAREA** cu materiale informative a familiei cu copii de 0-5 ani (gravidelor) cu materiale informative care să-i ofere posibilitatea să conștientizeze riscurile și să ia măsuri eficiente de excludere/reducere a pericolelor din mediul de viață al copilului mic;
- **EVIDENȚA** ședințelor de informare a părinților.

Centrul Național de Sănătate Publică

Centru de Sănătate Publică municipal/raional

("Dirijorul" de la nivel național)

**PAS 1: CNSP transmite MATERIALE
INFORMATIVE către CSP**

Centrul de Sănătate Publică

*municipal/raional
("Dirijorul" la nivel local)*

Asistenți
medicali
de familie

Asistenți
sociali
comunitari

Medici
de
familie

Bibliotecari

Educatori

Specialiști din
centrele
maternale

Preotul

Polițistul
de sector

**Centru de resurse și formare în
domeniul prevenirii
accidentelor la copii**

Pas 2: CSP distribui materialele către membrii
echipei multidisciplinare în prevenirea
accidentelor la copii de la nivel local

Centrul de Sănătate Publică *municipal/raional*

CSP = COORDONATOR LA NIVEL LOCAL
al intervențiilor de prevenire a accidentelor la copii

**CSP municipal/teritorial realizează 4 acțiuni la nivel local
(PAS 2):**

Acțiunea 1: Solicită materiale informative de la CNSP

Acțiunea 2: Formează specialiștii din echipa multidisciplinară în desfășurarea intervențiilor de prevenire a accidentelor la copii;

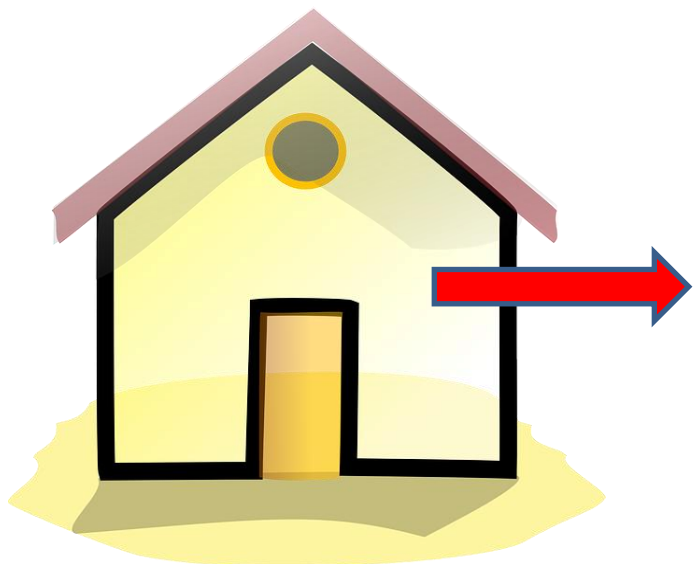
Acțiunea 3: Asigură specialiștii din echipa multidisciplinară cu materiale informative pentru părinți/alți supraveghetori;

Acțiunea 4: Monitorizează implementarea și raportează către CNSP privind numărul de beneficiari (părinți/supraveghetori) informați de specialiștii din echipa multidisciplinară

Responsabilitățile CSP teritorial
privind intervențiile de prevenire a accidentelor
la copii

Cabinetul de promovare a sănătății din cadrul CSP

Centrul de Sănătate Publică
municipal/raional

1) resurse informaționale

în prevenirea accidentelor
la copii

2) Formarea specialiștilor

în desfășurarea intervențiilor de
prevenire a accidentelor la copii

Cabinetul de promovare a sănătății din cadrul CSP

1) deține resurse informaționale

în prevenirea accidentelor
la copii

- Ghiduri
- Planșe
- Postere
- Set DVD cu materiale video
- Etc.

!!! - Centrul de Sănătate Publică municipal / teritorial este în proces de asigurare cu tot setul de materiale pentru prevenirea accidentelor la copii.

CSP - Cabinetul de promovare a sănătății

Centrul de Sănătate Publică
municipal/raional

2) Formarea specialiștilor

în desfășurarea intervențiilor de
prevenire a accidentelor la copii

- Medici de familie
- Asistente medicale /de familie, din grădiniță/
- Asistenți sociali
- **Educatori**, etc.

CE materiale informative pentru părinți pot fi solicitate de la CSP teritorial?

în prevenirea accidentelor la copii

ACCIDENTE CASNICE /resurse unice în regiune/

- **Ghid** /adresat părinților/ - există în stoc
- **Planșe** /adresat specialiștilor/asistente medicale/ - în proces de producere
- **/Poster** /adresat membrilor din comunitate/ - în proces de producere
- **Set DVD cu materiale video** / adresat supraveghetorilor de copii, copiilor, specialiștilor/ - există în stoc
- **Ghid de prim-ajutor în caz de accidentare la copii** /adresat membrilor comunității/ - în proces de producere
- **Materiale TOXAPEL** / serviciu telefonic de urgență în caz de intoxicații la copii/ - există în stoc

Atenție! Pot fi solicitate și materiale care sunt în proces de producere!

Cheia succesului

- ABORDĂRI INTERSECTORIALE
- IMPACT DE DURATĂ= DOAR DACĂ VA EXISTA o comunicare masivă, repetată, persistentă și intensivă